SENFØLGER AF SEKSUELLE OVERGREB

15. NOVEMBER 2023

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

KORT PROGRAM - 14.45-15.45

SIDST PÅ DAGEN
INGEN TID TIL SPØRGSMÅL

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

INTRODUKTION AF INDLÆGSHOLDER

"For hvert indviklet problem er der en løsning, som er enkel, nem at forstå - og forkert"

Nobelprismodtageren A. Szent-Györguy, 1937

- Louise Brückner Wiwe
- Cand. psych. 1993, aktivt udøvende fra 1991 - 30 års jubilæum....
- Specialist i neuropsykologi 2000, siden supervisor
- Specialist i psykopatologi i 2013, inden supervisor
- De første 10 år i neuropsykologien, fokus: pårørendearbejde
- Siden "retspsykologi" - mentalobservationer.
- **2010, klinikken "Brückner Praksis", Aarhus**
- 2014, VISO-leverandør og bande-exit/kriminalforsorgen
- 2016, Risikovurderinger og FKU´er
- 2020-2021, medlem af Psykolognævnet
- 2022 VISO-underleverandør på området "senfølger"
- Mail: louise@bruckner.dk og hjemmeside www.bruckner.dk

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

Søren Kierkegaard

"Brudstykker af en ligefrem meddelelse" (1859)

"At man, naar det i Sandhed skal lykkes at føre et Menneske hen til et bestemt Sted, først og fremmest maa passe paa at finde ham der, hvor han er og begynde der.

Dette er Hemmeligheden i al Hjælpekunst. Enhver der ikke kan det, han er sig selv i Indbildning, naar han mener at kunne hjælpe en anden.

For i Sandhed at kunne hjælpe en anden, maa jeg forstaae mere end han – men dog vel først og fremmest forstaae det han forstaar. Naar jeg ikke gjør det, så hjælper min Mere-Forstaaen ham slet ikke.

Vil jeg alligevel gjøre min Mere-Forstaaen gjældende, saa er det, fordi jeg er forfærdelig stolt, saa jeg i grunden i stedet for at gavne ham egentlig vil beundres af ham.

Men al sand Hjælp begynder med ydmygelsen: Hjælperen maa først ydmyge sig under Den, han vil hjælpe, og herved forstaa, at det at hjælpe ikke er at være den Herskesygeste men den Taalmodigste, at det at hjælpe er Villighed til indtil videre at finde sig i at have uret, og ikke at forstaae, hvad den Anden forstaar."

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

KRAP

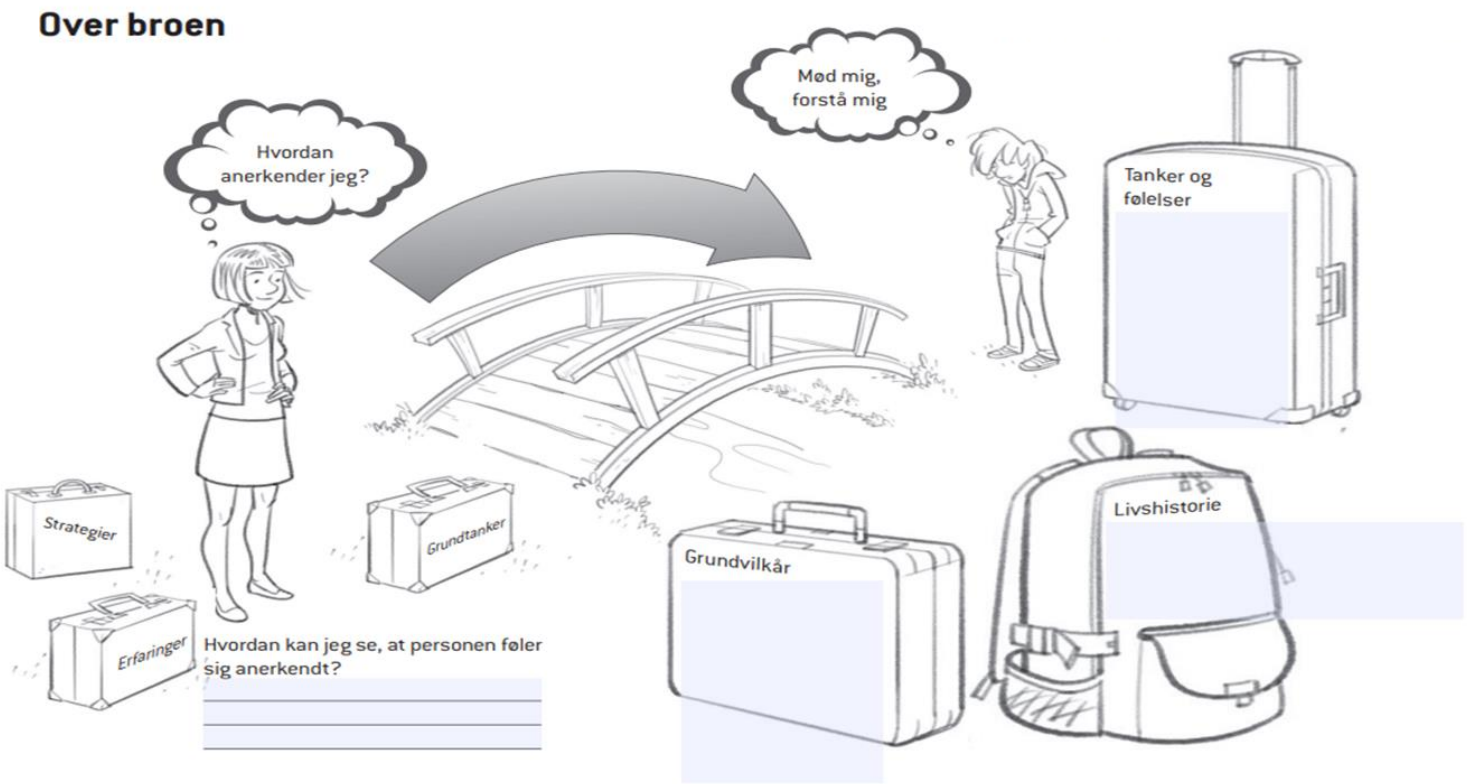

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

- For i Sandhed at kunne hjælpe en anden, maa jeg forstaae mere end han – men dog vel først og fremmest forstaae det han forstaar. Naar jeg ikke gjør det, så hjælper min Mere-Forstaaen ham slet ikke.
- **For i Sandhed at kunne hjælpe en anden, må jeg ogsaa forstaae mig selv og hvad jeg, og min egen historie og erfaring, bringer med ind i min Mere-Forstaaen.**

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

SEKSUELLE OVERGREB

- VIVE undersøgelse af 2017 påviste at omkring 7% af børn og unge med handicap har oplevet at være udsat for seksuelle overgreb; har de tilmed været anbragt, rapporterer 23%, at have været udsat for overgreb.
- En signifikant andel af dem der anbringes, kommer dertil fra hjem med en række stigmatiserende karakteristika, som bevirker at børnene og de unge er udsat for meget andet end seksuelle overgreb, og at der typisk er ganske ringe netværk til at rumme eller hjælpe dem, hvis de først er traumatiserede.
- Dertil betyder deres udviklingshæmning ofte at gængse tilbud til behandling af senfølger ikke er optimale for dem eller reelt ikke kan tages i anvendelse.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

DEFINITION AF SEKSUELT OVERGREB

(Socialstyrelsens definition)

- Et seksuelt overgreb mod et barn eller en ung er en handling, hvor en voksen, et andet barn eller en ung **i kraft af sin magt, ansvar eller ved at have opnået en tillidsfuld relation udnytter barnet til at indgå i seksuelle aktiviteter.**
- Seksuelle overgreb kan ske på mange måder og omfatter forskellige seksuelle aktiviteter… som resultat af manipulation eller tvang.
- *Seksuelle overgreb skader barnet og bringer dets udvikling og sundhed i fare.*
- *Desuden skades barnets evne til at indgå tillidsfuldt i relationer og danne et positivt selvbillede.*

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

FLERE NIVEAUER AF OVERGREB

Ingen fysisk kontakt: fx chat, pornofilm, barnet overværer voksnes samlejer.

Fysisk kontakt: Beføling af barnet, eller hvor barnet skal onanere den voksne.

Fysisk indtrængen: vaginal, anal eller oralt samleje.

Ovenstående kan være ledsaget af vold / trusler på livet.

VIGTIGT: Der er store variationer omkring varighed, art og hyppighed. Men det betyder ikke variation i forhold til berettigelse til hjælp.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

SENFØLGER AF SEKSUELLE OVERGREB

60-80% der udsættes for seksuelle overgreb vil udvikle senfølger.

CSM, Camilla Becksgaard

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

HVORFOR IKKE ALLE?

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

HVAD SKABER BL.A. ET TRAUME?

- Ved oplevet konkret trussel mod liv og/eller fysisk og psykisk integritet
- Under konfrontation med vold eller død.
- Når oplevelsen er forbundet med hjælpeløshed og rædsel
- Hvis der sker tab af kontrol over egen krop
- Hvis der er fastlåsthed, ingen flugtmulighed
- Ved fysiske overgreb, smerte, trusler.
- Præ-, peri- og postbehandling af traumet

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

TRE TYPER AF TRAUMER

- Choktraumer
  - chokerende begivenhed udefra, der bevirker truet sikkerhed (PTSD kan udvikles)
- Relationstraume
  - at blive krænket af en primær relation, hvor barnet/den sårbare ikke oplever at blive beskyttet af omsorgspersoner (tilknytningsforstyrrelse ?)
- Tilknytningstraume
  - når de seksuelle overgreb er en del af et større omfang af overgreb, misbrug og omsorgssvigt (C-PTSD)

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

HVEM FÅR SENFØLGER?

Det er, som antydet ikke alle der udvikler senfølger. Forskellige faktorer spiller ind på udvikling af senfølger.

- Overgrebets karakter (jo mere alvorligt, des større risiko for udvikling af senfølger)
- Relation til krænkeren (en tæt relation til krænkeren skaber større risiko for udvikling af senfølger
- Varighed (jo længere periode overgrebene foregår over, desto større risiko for senfølger)
- Jo tidligere – ?? Tjah, de kan jo ikke huske det, og har ikke ord for det???

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

RISIKOFAKTORER VED TRAUMER

- **Præ-traume**
  - Lav socioøkonomisk status
  - Forældreneglect
  - Personlig eller familiær psykisk lidelse
  - Kvinde
  - Ringe socialt netværk og støtte
  - Personlighedsfaktorer
  - Genetiske dispositioner

Peri-traume

- Alvorlighed, intensitet, frekvens, og varighed af traume
- Relation til gerningsmand/-kvinde
- Personens umiddelbare respons på traume
- Uforudsigelighed og ukontrollerbarhed af traumet

Post-traume

- Mangel på social støtte og kvaliteten af den eksisterende sociale støtte er lav
- Livsstress i øvrigt
- Overser at det er sket og får ikke iværksat behandling

ACE

Kan anvendes for at tjekke om overgrebet er en del af et mønster.

En advarsel om at der er mere på spil en "blot" seksuelt overgreb.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

DE 10 SPØRGSMÅL

Før du fyldte 18 år har du da oplevet (hent den hos mig):

ACE/ADVERSE CHILDHOOD EXPERIENCES

SÅRBARHEDSPUNKTER IFT. UDVIKLING AF KOMPLEKSE TRUAMER

- Kan samles i "boksen"

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

Baggrund	De tidlige år
IQ	Kognition
Psyke	Psykiatri
Misbrug	Regulering
Kriminalitet	Aktuelt

BRÜCKNER BOKSEN

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

BRÜCKNER BOKSEN

HISTORIE
HJERNE
HJERTE
HÅNDTERING

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

BOKSEN MINDER OS OM, HVAD DER ER VIGTIGT

Historie?	1. Baggrund	2. De tidlige år
Hjerne?	3. IQ	4. Kognition
Hjerte?	5. Psyke	6. Psykiatri
Håndtering!	7. Misbrug	8. Regulering
	9. Kriminalitet	10. Aktuelt

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

LIVSFORLØB
- "BAGGRUND" STARTER MED MØDET

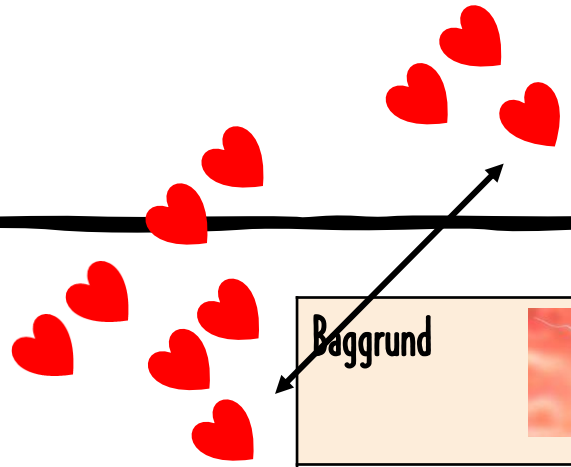

Baggrund	De første år
IQ	Kognition
Psyke	Psykiatri
Misbrug	Regulering
Kriminalitet	Aktuelt

Transgenerationelle traumer

- "De første år" i barnets liv starter med, at oldeforældrene møder hinanden
- "År ét" for barnet er, når æg og sædcelle mødes, eller det var faktisk, da oldeforældrene forenedes....

Louises "regel nummer 1":

- Sig mig, hvem din partner er, og jeg skal sige dig, hvad du er lavet af.
- Vi får de partnere, vi fortjener?

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

BAGGRUND: GENETIK OG EPIGENETIK

EPIGENETIK:
den del af genetikken som omhandler arvelige men reversible forandringer i genudtryk påvirkelig for bl.a. stress og traumer

Baggrund	De første år
IQ	Kognition
Psyke	Psykiatri
Misbrug	Regulering
Kriminalitet	Aktuelt

Før mødet:

- **Gener**
- **Traumer**

Efter mødet:

- **Epigenetik**
- **Traumer**
- **Tab**
- **Vold**
- **Sex**
- **Ustabilitet**

Ny forskning tyder på, at traumatiske oplevelser kan afsætte genetiske spor og blive nedarvet igennem mindst to generationer.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

HVAD HAR VÆRET "HJEM", HAR **SEX** VÆRET EN DEL AF OPVÆKSTEN?

Baggrund	De første år
IQ	Kognition
Psyke	Psykiatri
Misbrug	Regulering
Kriminalitet	Aktuelt

- Hvor har der været tryghed
- Hvem har givet tryghed
- Har der været stabilitet

- Hvis ikke TRYGHED, kan mennesket ikke lære det.
- Hvis ikke STABILITET, ikke sikkert mennesket vil det.
- Led efter gentagelsestvang

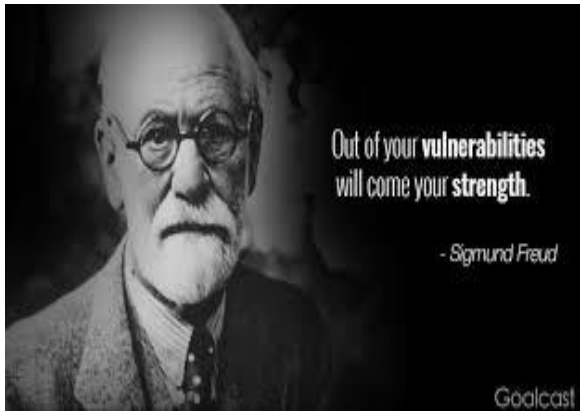

COPYRIGHT: LOUISE BRÜCKNER, LOUISE@BRUCKNER.DK, WWW.BRUCKNER.DK

- Børn, der vanrøgtes, oplever væsentligt nedsat hastighed i deres udvikling, både kognitivt og emotionelt. Det ses bl.a. i den faktiske hjernestørrelse, når man sammenligner børn, som har været udsat for vanrøgt store dele eller hele deres liv med sunde og raske børn. Følgende billede illustrerer dette:

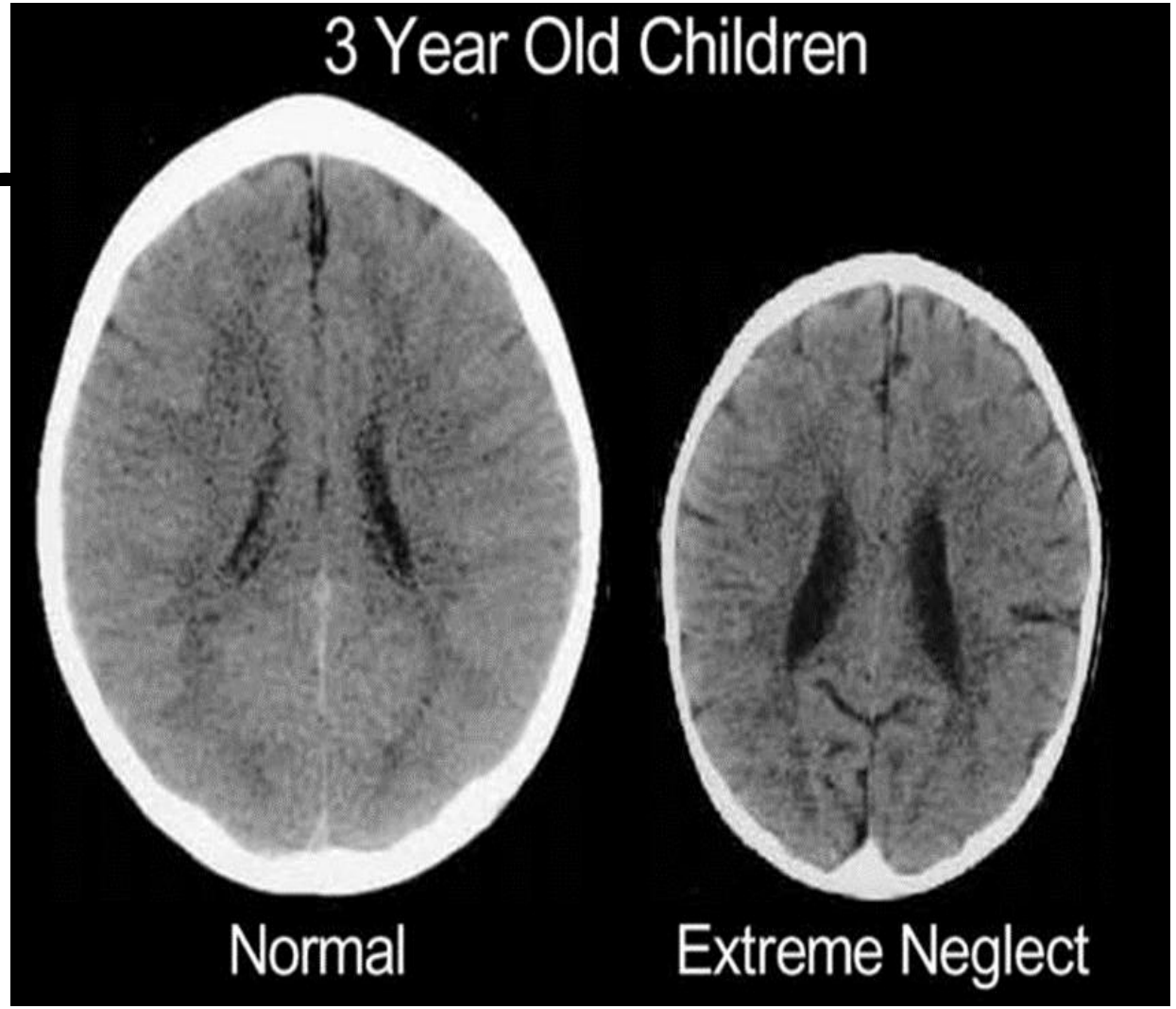

Perry, B. (2004): maltreatment and the developing child: how early childhood experience shapes child and culture

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

- Institutionaliserede børn (på børnehjem) og børn i plejefamilier har udviklet mindre hvid substans ved 8-10-års alderen sammenlignet med børn der forbliver i deres biologiske familier.
- Dette kan skabe emotionelle- og kognitive vanskeligheder for børnene.
- Studiet peger på, at børn ikke oplever lige så stor trivsel på børnehjem og i plejefamilier, som børn i biologiske familier, bl.a. ved vanrøgt, manglende stimulering mm. Følgende billede illustrerer, hvordan børn på børnehjem og i plejefamilie udvikler mindre grå- og hvid substans (ved grå substans var der ikke forskel mellem børn i plejefamilie og børn i biologiske familier):

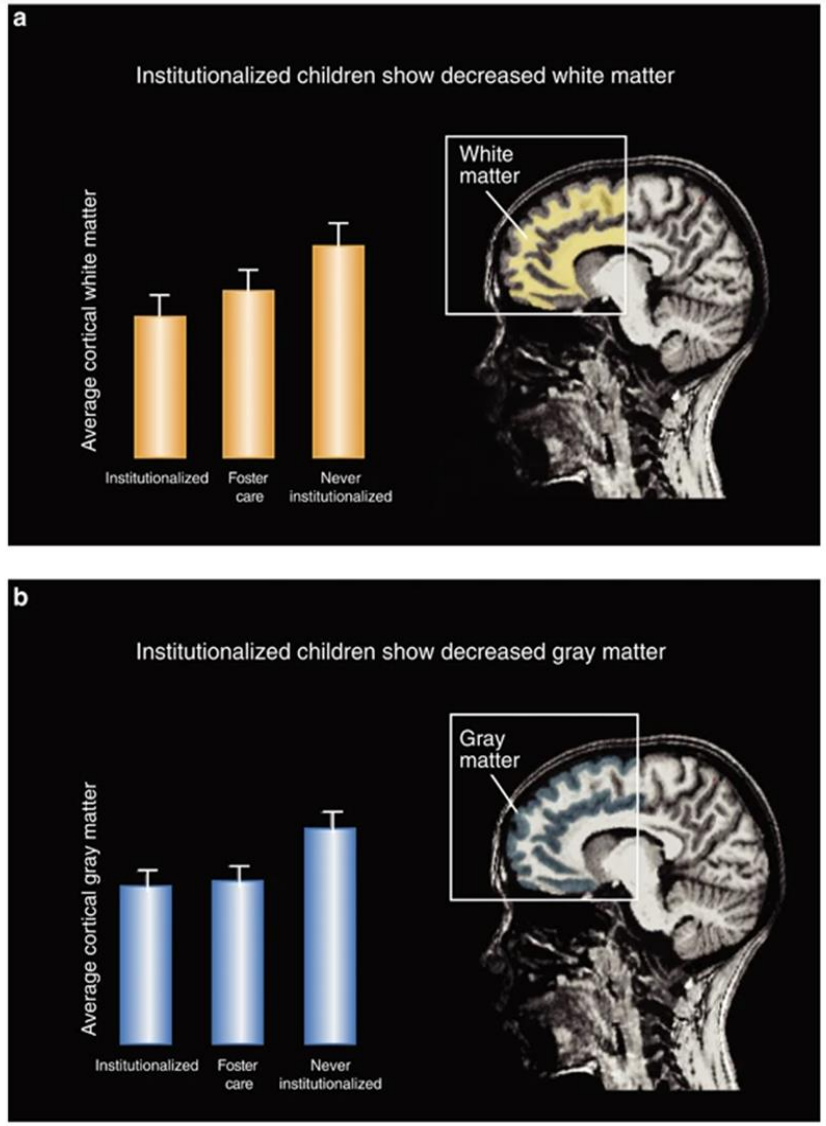

(a) Average total cortical gray matter volume in cubic centimeters (cm^3) for the CAUG, FCG, and NIG.
(b) Average total white matter volume in cubic centimeters (cm^3) for the CAUG, FCG, and NIG.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

"KOMPLEKSITETSSPRING"

Hvornår startede problemerne/blev de først opdaget?

Jævnt ubærligt, at jo mere de har brug for os, des mere slipper vi.

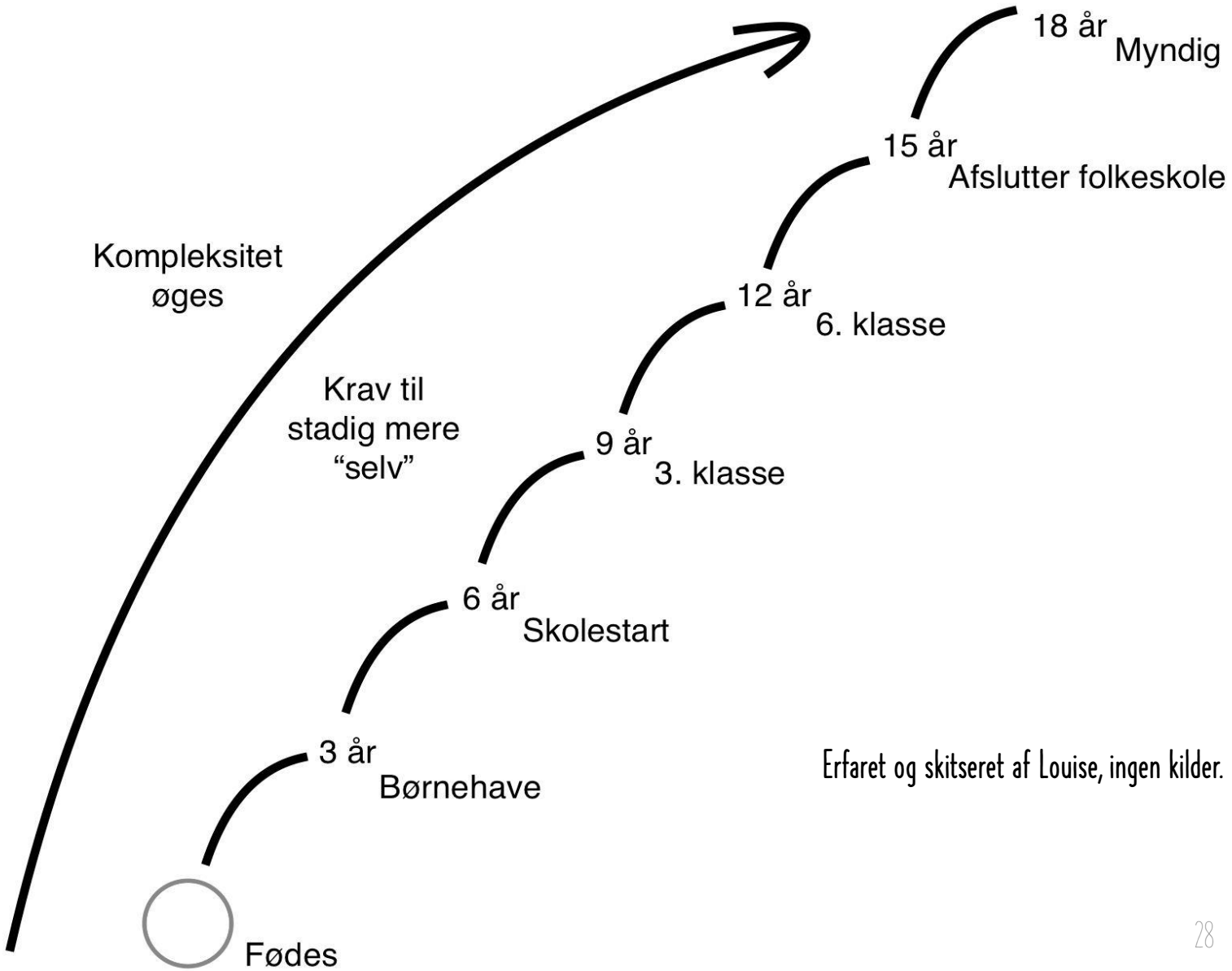

Erfaret og skitseret af Louise, ingen kilder.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

Som om det ikke var nok...

TEENAGÅRENE

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

2022

De første 100 dage

De første 1.000 dage

De betydende teens.

Et nyt dansk studie viser stor mulighed for at påvirke teenageres hjerner på godt og ondt.

- Traumatiske oplevelser i et barns første år kan sætte varige spor. Det er en vigtig grund til sundhedsplejens fokus på at støtte børnene og deres familier.
- Men et nyt dansk forskningsprojekt viser, at hjernens udvikling i teenageårene giver endnu en mulighed for både negativ og positiv påvirkning af barnets hjerne.
- Det mest opsigtsvækkende er, at en negativ social oplevelse i teenageårene kan være endnu mere ødelæggende end i de første 1.000 dage af et barns liv, siger Signe Hald Andersen.
- Selv om et barn har haft en belastet start i livet, så har vi et nyt vindue senere for at gøre en forskel for barnet. Men det betyder jo også, at vi ikke bare kan overlade barnet til sig selv i teenageårene.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

OFFICIELLE DEFINITION

- Senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen og ungdommen kan ikke karakteriseres ved en bestemt diagnose, et enkelt symptom eller bestemt syndrom, men er kendetegnet ved en lang række fysiske, sociale og psykiske vanskeligheder, der opstår som reaktion på overgrebet. Mennesker med senfølger er derfor en forskelligartet gruppe med forskellige udfordringer og ressourcer.

- Blandt de hyppigst forekommende senfølger kan nævnes posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD), angst og depression. Ved siden af disse kan nævnes lavt selvværd, tvangsforestillinger, selvskadende, suicidal eller seksualiseret adfærd, spiseforstyrrelser og stofmisbrug.

(Social, bolig- og ældreministeriet).

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

SENFØLGERNES UDTRYK

- Senfølger dækker over forskellige grader af udfordringer:
  - Psykisk
  - Socialt
  - Fysisk
- Der er forskel på hvornår de optræder over livsforløb
- De kan vise sig i forskellige situationer og perioder af livet og behøver ikke være permanent tilstede
- For nogen viser følgerne sig under sårbare perioder og store forandringer.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

Traumatiske erindringer

Traumatiske erindringer gemmes anderledes i hukommelsen. Sprogløse, men gemt via følelser, fornemmelser, indtryk, sanser og billeder

Oftest ikke erindring om sammenhængende forløb, men små bidder af forløb

Selvom man ikke husker det hele, mister det ikke sandhedsværdi

Associationskanaler: For nogle kommer flere fragmenter frem under bearbejdning/ i forbindelse med fx forandrede livsvilkår, for andre gør der ikke

Trigges af ydre og indre sanseindtryk; lugte, smage, kropslig fornemmelse, lyde, ord, tonefald, noget visuelt osv.

Fantasi >< virkelighed. Vores hjerne forsøger at udfylde sorte huller

Copyright: Camilla Bechsgaard, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

Reaktionsmønster

Forbindelsen mellem følelse og erindring forsvinder: man kan huske, men ikke føle…eller føle en masse, uden at vide hvor det kommer fra.

Symptomerne lever ”deres eget liv”, fx som diffus angst, stemmehøring eller indre uro.

Ofte hinsides logisk tankegang, og på en måde som for andre kan fremstå patologiske (=psykisk sygdom).

Copyright: Camilla Bechsgaard, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

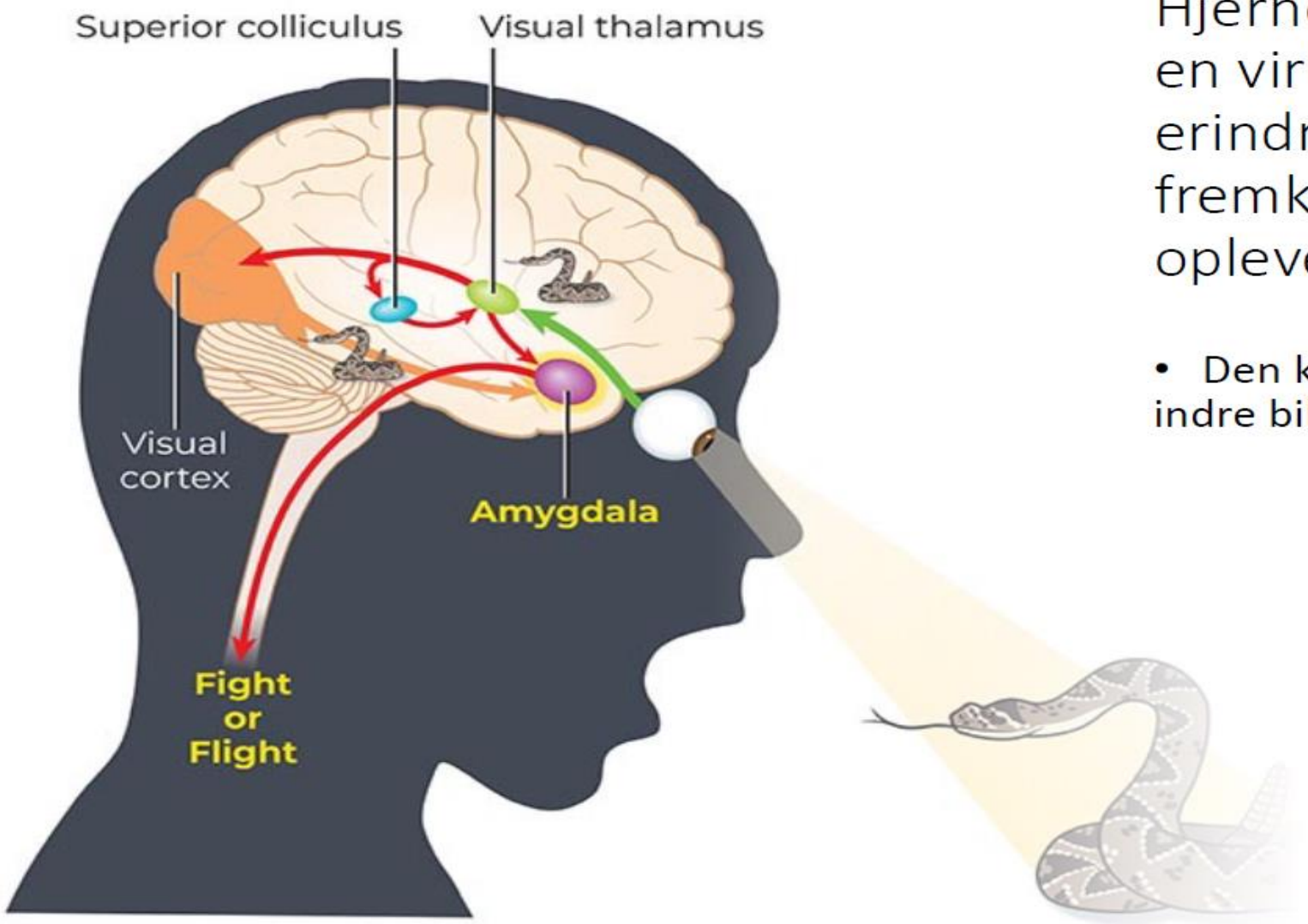

Hjernens reaktion på en virkelig eller erindret frygt-fremkaldende oplevelse

- Den kan ikke skelne mellem indre billeder og ydre reel fare.

Copyright: Camilla Bechsgaard, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

FLASHBACK

Traumer har ingen tidsfornemmelse.

Reaktionerne skal sikre overlevelse.

"Traumatiske begivenheder fremkalder dybe og varige forandringer med hensyn til fysiologisk aktiveringsniveau, følelser, erkendelse og erindring"

(Judith Herman, "I voldens skygge").

Fortid blander sig i nutid og fremtiden forsvinder.

Psykolog Camilla Bechsgaard

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

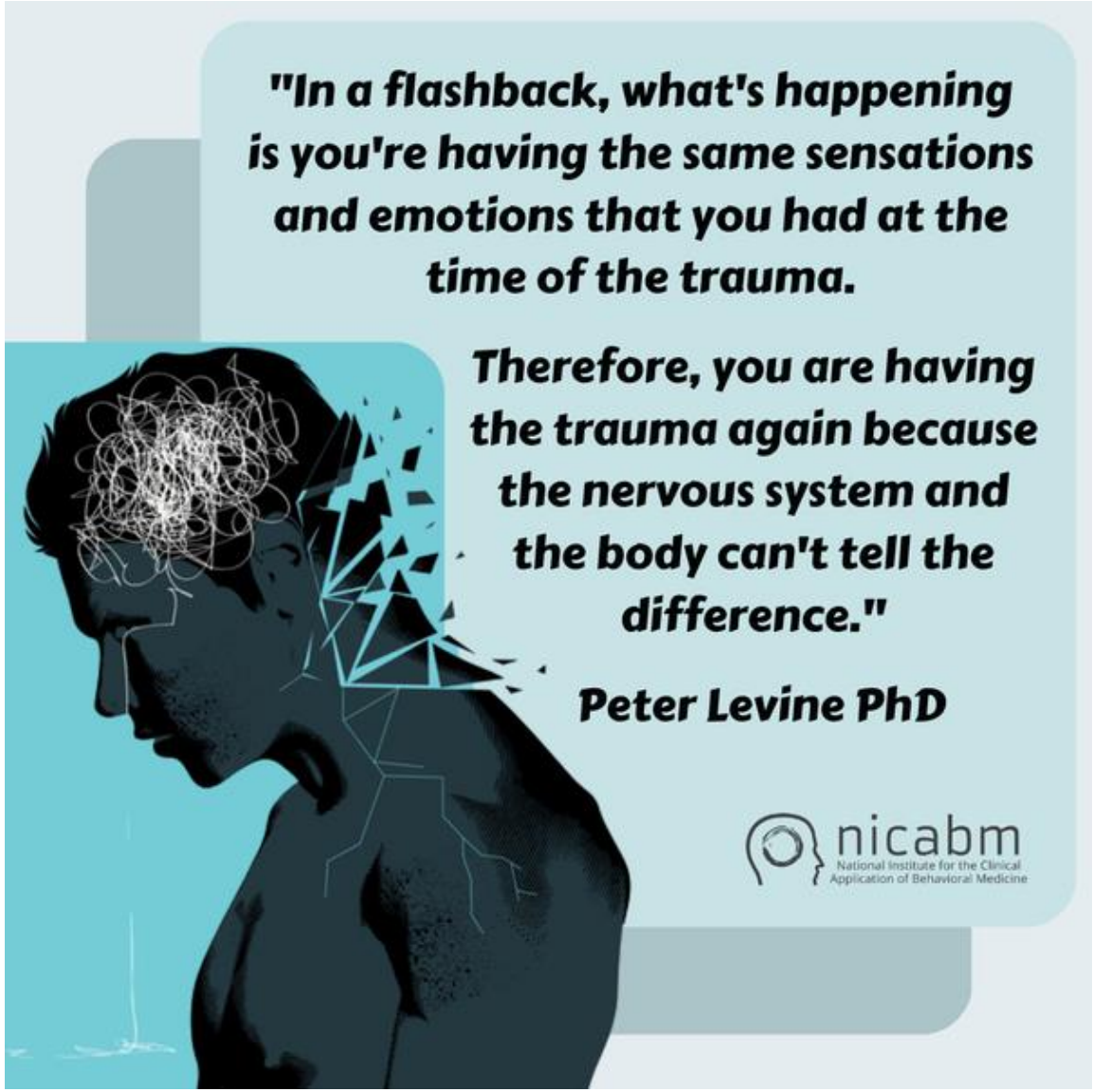

FLASHBACK

Nutid = fortid

Erindring føles lige så virkelig, som det der sker nu

Man føler sig stadig i fare og utryg

Svært at forestille sig fremtiden, fordi fortiden fylder det hele.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

DISSOCIATION

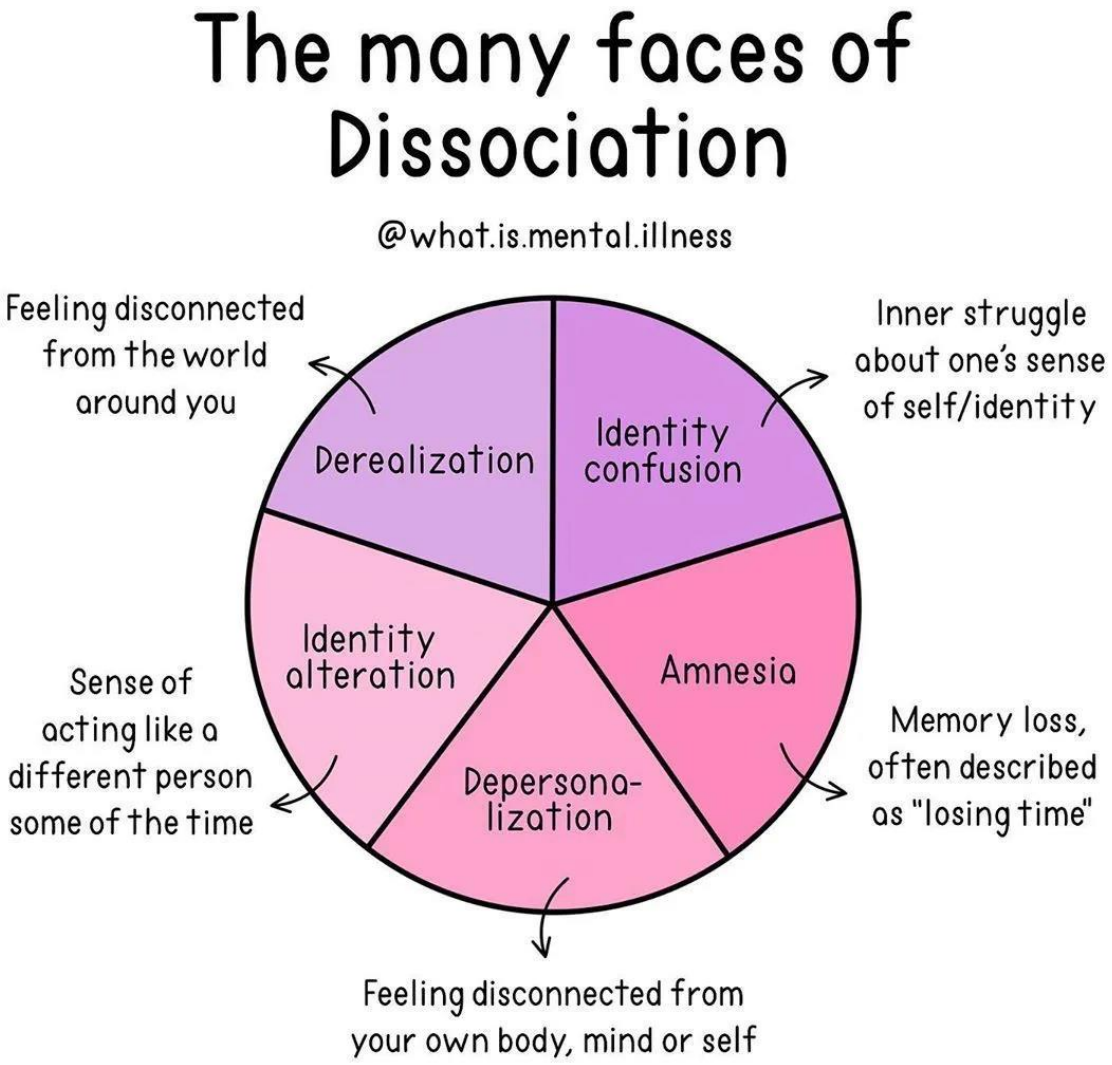

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

REGULERING

Bringe i toleransvindue.

Det er dog SÅ anvendeligt i alle sammenhænge.

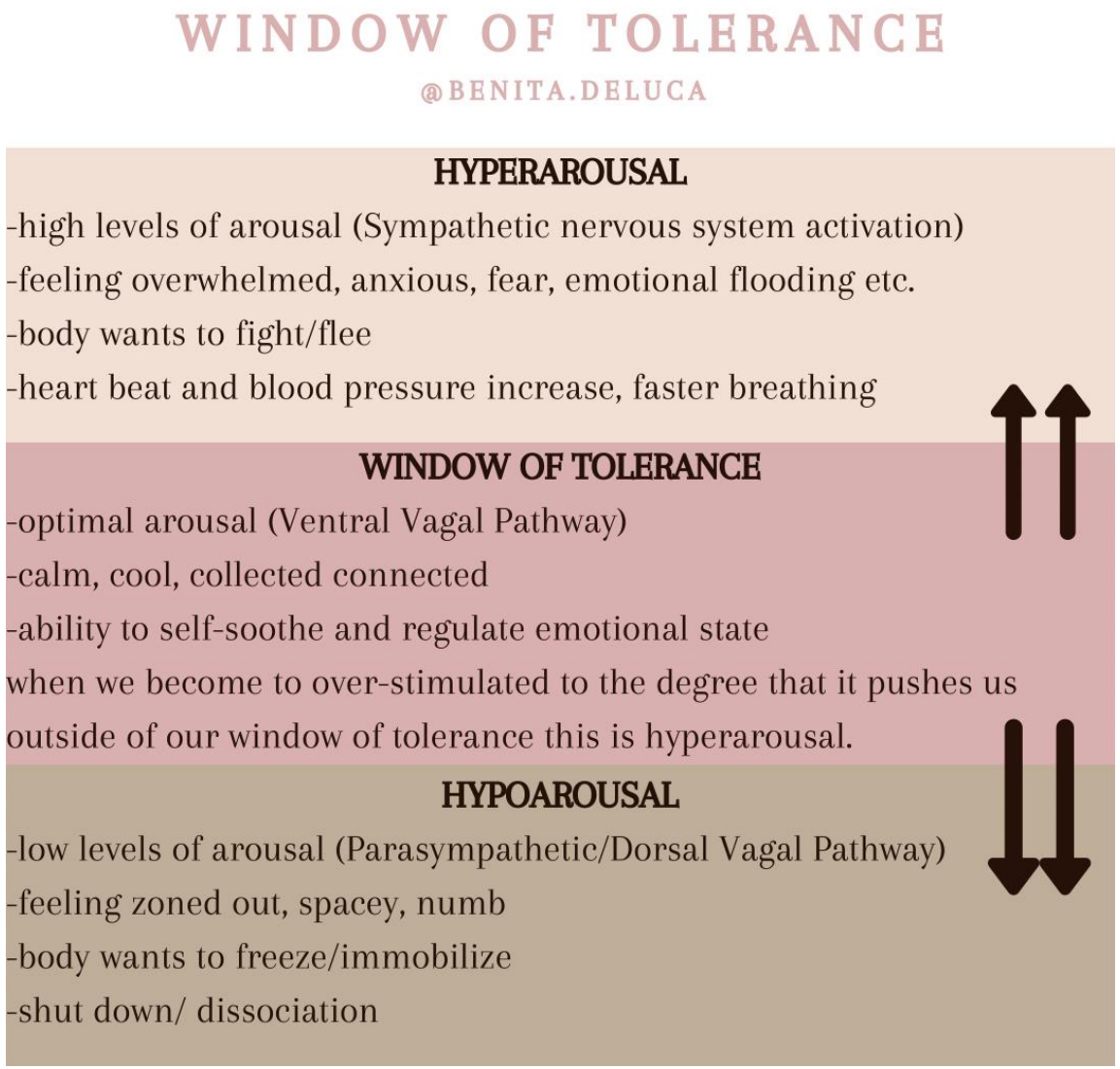

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

SENFØLGER AF OVERGREB

- Tillærer sig et system af psykiske forsvarsmekanismer (**kramper, dissociation, stemmehøring)**
- Forsvinder fra virkeligheden når ting bliver farlige. Kan blive permanent reaktion ved pres.
- Personligheden forandres og deler sig: det svære gemmes væk.
- Er ofte vokset op i familier hvor vold, lunefuldhed og frygt dominerer, men kæmper for at være loyale overfor det syge miljø, og fastholde billede af forældrene som gode.
- Har typisk været udsat for systematiske trusler på eget liv/nærtståendes, eller vold.
- Lever med konstant alarmberedskab, i "stivnet agtpågivenhed".
- Føler sig efterladt alene, uden beskyttelse
- Oplever ikke kroppen som noget man selv har ejerskab over

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

SENFØLGER - II

- Kan føle skyld over fysiologisk fremkaldt "lyst"følelse under overgreb
- Ser sig selv som beskidt, fyldt med skyld og skam over det skete
- Ingen må komme tæt på, for "så vil de væmmes"
- Udvikler et fragmenteret selv, og fragmenteret billede af andre.
- Føler sig som et dårligt menneske
- Ingen indre billeder af tryg omsorgsperson, der hjælper med at regulere følelser = ingen evne til selv at regulere (medfører ofte fejlagtig borderline-diagnose som voksen!)
- Mærker dysfori: forvirring, uro, tomhed og ensomhed = angst og depression i voksenlivet.
- Er gode til at udvikle et "falsk selv", både i barndom og voksenliv, hvor alt ser pænt ud.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

SENFØLGER - III

- Stor risiko for vold og voldtægt: ingen fornemmelse for fare
- Risiko for misbrug af rusmidler
- Angst og depression
- Psykiatriske lidelser/indlæggelser
- Personlighedsforstyrrelser

- Stemmehøring
- Selvskader
- Dårlig søvn/mareridt
- Flydende selv-følelse
- Spiseforstyrrelser (ofte BED/overvægt)
- Svært forhold til egen krop

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

STEMMER

- Men, hvem hører de?
- Psykotisk oprindelse
- Traume oprindelse

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

SENFØLGER - KROPSLIGT

- Søvnløshed og uro
- Spændingshovedpine
- Mave-tarmproblemer
- Underlivssmerter / ondt i ryg eller bækken - diffuse smerter, som de ofte ikke har redskaber til at tolke, hvilket kan gøre dem ganske somatiserende
- Rysten, hjertebanken
- Kvælningsfornemmelser
- **For stort set alle: meget ringe/fraværende kropsfornemmelse** (= rart, ikke rart / vil gerne, vil ikke)
- Den normale regulering af kroppen bliver forstyrret af **nervesystemet, der er i overgear hele tiden.** Især hvis krænker fx er kommet om natten eller uventet.
- Måltider, sengetid, bad kan være angstfyldte.
- Kroppen mærkes bedst ved **selvskade, der opleves regulerende.** (opkastning, at skære sig, grænseoverskridende seksualitet, øvrig risikoadfærd, misbrug).

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

SENFØLGER - SOCIALT

- Evnen til at knytte sig til / være i fællesskaber formindskes, forstyrres, forsvinder
- Ingen trygge "skemaer" for at være i verden sammen med andre
- **Tilknytningsskadet**; mange relationer går tabt
- Alene, føler sig fremmed alle steder
- Identitet og selvopfattelse udviskes: ingen, der har styrket den, eller nogen har, men andre har taget den igen.
- Er blevet gjort til objekt for en anden = udvisket
- Tvivl på egen ret til trivsel og eksistens
- Grænseløse forhold (gentagelsestvang, forsøger at tage magten/kontrollen tilbage - mest i tryg i det utrygge)

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

SENFØLGER - SOCIALT, II

- Jo yngre alder ved overgreb, jo flere identitetsproblemer.
- Kan ikke være i ro med andre mennesker: skal yde eller gemme sig.
- Følelsesmæssig ustabilitet og udsving skader relationer
- Kærlig kontakt kan trigge traumer!
- **Skyld og forkerthed/skam: "jeg var nok selv ude om det"/ "hvorfor sagde jeg det ikke til nogen" - alle kan se det...**
- Når behov for omsorg og tilknytning ikke mødes, kan det vække raseri og selvskade.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

SENFØLGER - SEKSUELT

- Følelsen af at det ikke er vigtigt at mærke egne behov: den andens behov er altid styrende.
- Svært at sætte grænser ifm. sex (ofte hyperseksualitet/lukker helt ned)
- Det kan være svært at blive berørt, eller røre ved en anden.
- Smerter, manglende naturlig lyst
- Forstyrrende tanker eller billeder under samleje
- Kan ikke mærke hvad kroppen egentlig kan lide.
- Kan forsvinde fra situationen midt under samvær: der kommer flashbacks eller ubehag fysisk
- Kan føle sig forkert ved at nyde seksuelt samvær, fordi det er forbundet med noget forbudt.
- Kroppen er uden for kontakt eller fastlåst.
- Det kan blive svært at give sig selv lov til at nyde nærheden.

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

TRAUME-PSYKIATRI

Baggrund	De første år
IQ	Kognition
Psyke	**Psykiatri**
Misbrug	Regulering
Kriminalitet	Aktuelt

Traumepsykiatri?

Enten kan man undersøge, om personen har traumer, og man derfor skal gå til personen med større forsigtighed og opmærksomhed. Det kan man blandt andet gøre med udgangspunkt i nogle forskningsbaserede spørgeskemaer.

Eller også kan man behandle alle borgere som om, de har traumer: Og hvorfor ikke gå med det sidste og skabe ekstra tryghed i alle relationer? Særligt de steder, hvor der ikke er tid og ressourcer til at screene den enkelte

Det er faktisk ret simpelt:

Har du været involveret i eller vidne til voldsomme ulykker? Hvis ja, er det noget, der stadig præger dig? Tænker du på det, eller genoplever du det? Hvis svaret er ja, så er det en god idé at sende borgeren videre, så han eller hun kan blive udredt.

Sofie Folke i artikel af Eva Frydensberg Holm, april 2021

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

MEN HVAD SKER DER, HVIS VI BARE SPØRGER?

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

EKSEMPEL

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

T, krænker var venindes far (6 år) og nabos mand (11-25 år)

Baggrund	Misbrugende forældre	De tidlige år	Omsorgssvigt
IQ	Normalt begavet	Kognition	Let neuroatypisk, ADHD
Psyke	Narcissistiske træk Stærke split ift. alle	Psykiatri	Traume stemmehørende Mange flashbacks
Misbrug	Mad	Regulering	Ringe til rytmer Spiseforstyrrelse
Kriminalitet	Manipulerende	Aktuelt	Bosted og kommune er i tvivl om tilgang

T, senfølgesymptomer

1) Øget arousal/hyperarousal

- Farer sammen, irritabel, kort lunte,
- Systemet i beredskab konstant, især i ro
- Oplevelse af generaliseret angst og frygt
- Fokuseret på mulig fare, kan ikke sortere ting væk
- Søvnproblemer, hører alt omkring sig på bostedet

2) Genoplevelse (invaderende)

- Erindringerne dukker op ved vågne flashbacks, mareridt, triggere i hverdagslivet
- Kvælningsfølelse
- Alarmsystem udløses ved erindringer: angst, panik, dissociationer, kramper

3) Undgåelsesreaktioner

- Følelseslammelse generelt
- Sansningen går i stå, verden opleves i slow motion
- Ligegyldighed og passivitet
- Bevidst bearbejdning ikke mulig, reagerer voldsomt på terapi.
- Svære traumefølger

4) Øvrige senfølger

- Rysten, hjertebanken
- Relationelle problemer
- Spiseforstyrrelse, selvskade
- Oplevelse af råddenskab indeni
- Selvmordsadfærd
- Varige personlighedsforandringer

Der bruges:

- Screenings-skemaer
- Anamnese/ hverdagsliv
- Indsamling af journaler
- Dialog med fagpersonerne omkring borgeren

HVAD HAR VÆRET NYT?

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

HVAD VIL DU GØRE ANDERLEDES FREMOVER?

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

TAK!

- Litteratur se næste slide.

- louise@bruckner.dk

  www.facebook.com/brucknerpraksis

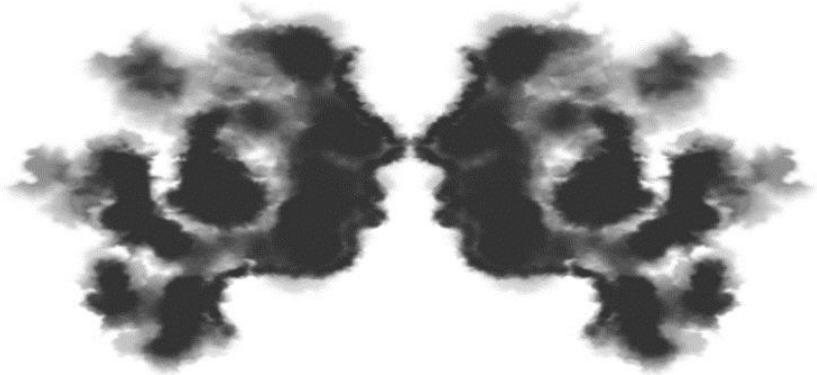

- Følg links her og se, hvad vi laver:
- Socialpædagogernes fagblad: https://socialpaedagogen.sl.dk/media/8313/socialpaedagogen-6-2021_opslag.pdf
- og "Fagligt Fokus": https://sl.dk/fagligtfokus/boksen-har-lftet-vores-faglighed-og-gjort-os-mere-synlige/29234_fagblad/show
- Se også www.antv.dk - indslag om Ekstremsamlere

Copyright: Louise Brückner, louise@bruckner.dk, www.bruckner.dk

Litteraturliste- benyttet og anbefalet læsning:

"Senfølger efter seksuelle overgreb"- en håndbog til kommunale fagprofessionelle. Udgivet af Socialstyrelsen i oktober 2022, kan bestilles gratis på www.socialstyrelsen.dk

Judith Lewis Herman *"I voldens kølvand"*, Hans Reitzels Forlag, 2020.

Bessel Van der Kolk, *"Kroppen holder regnskab"* dansk udgave, forlaget Klim 2019.

Babette Rothschild *"Revolutionizing Trauma Treatment: Stabilization, Safety, & Nervous System Balance"* 2021, Norton & Company. (Opdatering af "The Body Remembers" fra 2000 og "Kroppen husker" på dansk)

Peter Levine *"Traume og hukommelse: Hjerne og krop i søgen efter den levende fortid"*, Gyldendal, 2017.

Janina Fisher *"Transforming The Living Legacy of Trauma: A Workbook for Survivors and Therapists"* 2021, Pesi Publishing & Media

Copyright: psykolog Camilla C. Bechsgaard